[193] سؤال وجواب مذكور دسترسى پيدا كرده وعين عبارت را در خاتمهء فهرست موضوعي " شرح غرر ودرر آمدى " نقل كرده ام وچون آن نسخهء چاپى نيز كمتر در دسترس فضلاء قرار مى گيرد لازم دانستم كه عين آنچه را در آنجا كرده ام در اينجا ذكر نمايم وآن اينست ص 436 - 437): " محمد بن احمد حسيني لاريجاني كه از تلامذه وشاگردان علامهء مجلسي - طاب ثراه - است در كتاب نظم اللئالى كه مجموعهء فتاواى علامهء مجلسي است كه در جواب استفتاءات نوشته است نظير جامع الشتات ميرزاى قمى، ولاريجانى نا مبرده آنرا جمع وتدوين كرده وبنام " نظم اللئالى " موسوم ساخته است ضمن مسائل مربوط بتوحيد سؤال وجواب مورد نظر را چنين نقل كرده است: " سؤال - معروض مى داردكه: چه معنى دارد اين فقره كه در كتاب مصباح الشريعة از حضرت امام جعفر صادق عليه السلام روايت شده است كه: العبودية جوهرة كنهها الربوبية، فما فقد من العبودية وجد في الربوبية وما خفى من الربوبية أصيب في العبودية ؟ جواب - بسم ا الرحمن الرحيم - اين فقره از مصباح الشريعة مأخوذ است ومصباح الشريعة بروايت شقيق بلخى كه از جملههء صوفيههء عامه است رسيده است ومشتمل بر نقلى چند هست كه معلوم است كه أز معصومين عليهم السلام نيست وبر تقدير ورود شايد مراد آن باشد كه عبوديت وربوبيت مقابل يكديگرند وحقيقت هريك بديگرى معلوم مى شود كما قيل: انما تعرف الاشياء بأضدادها، وحديث شريف: من عرف نفسه فقد عرف ربه، را بعضى چنين تفسير كرده اند وحاصلش آنست كه: هر كس خود را بفقر و احتياج شناخت ومراتب افتقار خود را چنانچه بايد دانست پروردگار خود را باستغنا مى شناسد ومى داندكه از مشابهت منزه است، وهر كه خود را بدناءت وپستى شناخت پروردگار خود را بعلو ورفعت شناخت، وهر كه نفس خود را بجهل ونادانى شناخت پرورگار خود را بعلم كامل شناخته، وهكذا في جميع الصفات، پس حاصل كلام آن مى شود وا أعلم كه: عبوديت جوهريست كه كنه حقيقت آن از فهميدن معنى ربوبيت معلوم مى شود پس آنچه در عبوديت يافت نمى شود از صفات تقدس وكمال مانند وجوب وجود وتجرد
